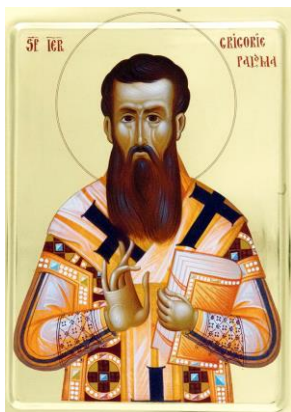

DUMINICA A DOUA DIN POSTUL MARE

Sfânta Biserică se roagă nu numai pentru cei prezenți la slujbă, ci și pentru cei suferinzi, pentru cei robiți, pentru călători, întemnițați, pentru toți care au nevoie de ajutor, pentru sănătatea și mântuirea tuturor oamenilor și pentru pacea a toată lumea. Există o legătură între păcat și boală, însă nu toate bolile sunt urmare a păcatului. Sunt și boli despre care Sfântul Ioan Gură de Aur spune că sunt îngăduite de Dumnezeu pentru a evidenția răbdarea, credința și smerenia oamenilor, cum a fost cazul dreptului Iov. Sfânta Evanghelie ne cheamă să ne îngrijim întâi de iertarea păcatelor și de vindecarea sufletului de păcate, căci ele reprezintă rănile sufletului. Pe lângă mărturisirea păcatelor prin spovedanie, trebuie să săvârșim și fapte de milostenie, să-i ajutăm pe cei bolnavi și să ne rugăm pentru toți oamenii. Sfânta Biserică a păstrat prin slujbe, prin cărțile de cult, prin Sfânta Liturghie, prin predică și prin cântarea în comun, unitatea de credință și de simțire, unitatea limbii, a culturii religioase vechi și a întregii Tradiții milenare. Putem considera toate acestea, minuni și

roade ale credinței și rugăciunii celor mulți. În cadrul Sfintei Liturghii, Biserica face rugăciuni și scoate părticele (miride) pentru cei adormiți, iar prin puterea jertfei lui Hristos izbăvește din iad sufletele celor adormiți. Numai Dumnezeu știe câte suflete sunt izbăvite prin rugăciunea liturgică și prin parastase ca rod al harului preoției și al rugăciunii comune. Biserica a pus în practică, încă de la început, Evanghelia iubirii

milostive a lui Hristos pentru bolnavi și suferinzi. Duminica a doua din postul Mare este închinată Sfântului Grigorie. El a trăit între anii 1296-1359 și s-a nevoit ca monah la Muntele Athos, în părțile în care se află acum Schitul românesc Prodromul, iar mai apoi a ajuns Arhiepiscop al Tesalonicului. Sfântul Grigorie s-a născut la Constantinopol în anul 1296. A slujit 12 ani și jumătate ca arhiepiscop și a trecut la Domnul la sărbătoarea Sfântului Ioan Gură de Aur, 13 noiembrie 1359. Teologia Sfântului Grigorie Palama este bazată pe Sfânta Scriptură, pe scrierile și experiența Sfinților Bisericii și este apărută de noul curent isihast din secolul al XIV-lea. El este teolog al luminii dumnezeiești neapuse, necreate și veșnice. Mai este numit „trâmbiță a teologiei”, „stâlpul Bisericii cel nemișcat”, „sfeșnicul luminii”, „vestitorul dumnezeieștii lumini” și „apărătorul adevăratei evlavii”. Prin pomenirea lui, ne îndreptăm spre primirea luminii Învierii lui Hristos, pentru că acum este timp pentru luminarea sufletului prin post, prin rugăciune, prin spovedanie și împărtășire, prin tot ce ne luminează sufletul și mintea, hrănind viața noastră cu lumina harului Preasfintei Treimi, ca pregătire pentru Sfintele Paști.

POSTUL NE ÎNARIPEAZĂ TINEREȚEA

În perioada binecuvântată a Postului Mare, este prilej pentru noi de a medita mai adânc la starea sufletului, la condiția de creștin și răspunsul pe care îl dăm, zi de zi, la nemărginita dragoste și bunătate cu care Dumnezeu ne înconjoară. Și aceasta întrucât sentimentele care copleșesc sufletul în zilele acestea de rugăciune, cu slujbele speciale pe care Biserica le-a rânduit în timpul postului, sunt sentimente de profundă renunțare, de smerenie, de conștientizare a puterii pe care dragostea și răbdarea o sădesc în firea noastră, atât de slăbită în aceste vremuri de încercări, de tulburări de tot felul. De ce postim? De ce prin post reușim să ne înălțăm mintea la Dumnezeu și, astfel, să Îl putem primi în inimă? Pentru cine postim și de ce Patimile Domnului nostru Iisus Hristos ne smeresc gândurile, iar dragostea cu care Mântuitorul a purtat neputințele noastre ne umple de putere și slăbiciunea zilei devine doar o umbră ne semnificativă? Postul nu are urmare imediată și nu aduce cu sine iertarea păcatelor, ci este un mijloc de conștientizare a păcatului, a stării de păcătoșenie, dar, în același timp, trebuie să căutăm și modelul, și modul de îndreptare, iar acestea nu le găsim decât în Biserică. Păcatele se iartă doar după mărturia unei adânci păreri de rău, a mustrării de conștiință și mai ales a hotărârii de a nu mai săvârși păcatul, toate acestea în fața preotului duhovnic și după dezlegarea primită. Tocmai de aceea, Părinții Bisericii învață că postul ne ajută și ne aduce în starea premergătoare spovedaniei, care nu poate fi decât o stare de smerenie și de plângere sinceră a păcatului. Postul nu este dat de Dumnezeu oamenilor ca o pedeapsă, ci, dimpotrivă, ca dar. Bunul Dumnezeu știe că avem nevoie și de perioade în care să mâncăm mai puțin, mai puțin gras, să consumăm multe legume și fructe, pentru că astfel ajungem la o supraîncărcare a trupului, la o oboseală care îl va slăbi, și în viitor îl va răpune. Chiar medicii au scris mii de pagini despre beneficiile postului pentru trup. Trebuie să avem un echilibru în viață și să evităm exagerările de orice fel. Pe parcursul celor șapte săptămâni de post, credinciosul postește pentru a primi ceva de la Dumnezeu pentru el însuși sau pentru altul (biruință asupra unei rele deprinderi, ajutor în viața de zi cu zi). Căci, dacă cerem ceva de la Dumnezeu fără să jertfim și noi ceva, rugăciunile nu ne sunt ascultate. La sfârșitul Postului, credinciosul culege roadele lui, care sunt: „curăția rugăciunii, luminarea sufletului, paza minții, înmuierarea învârtoșării, ușa străpungerii, călăuză spre nepătimire, iertarea păcatelor, ușa și desfătarea raiului”. Ne mărturisim și suntem iertați, apoi ne împărtășim din bucuria Învierii lui Hristos și în inimile noastre. Căci numai acolo unde există iertare există și bucurie tainică, și comuniune cu semenii în Hristos. Amin.

Postul Mare deschide pentru creștini ușile pocăinței. Este din nou timpul luptelor cu inerția și dezordinea din noi, se simte în aer miresma înnoitoare a călătoriei duhovnicești către Sfintele Paști. Sfânta Scriptură și învățăturile Sfinților Părinți ai Bisericii ne înfățișează cuvinte minunate despre semnificația și folosul postului creștin încât, împletită cu fapte bune și rugăciune smerită, lectura acestora ne primenește mintea și inima cu apele vindecătoare ale harului divin. În societatea de consum, postul este perceput mai ales ca abținere și interdicție. În aceste zile, colegii de serviciu constată că, la prânz, unii dintre ei renunță la meniul standard sau îl reduc la o alimentație minimală, deși nu pare să existe o rețetă impusă de medic sau de nutriționist. Cuvântul Domnului se împlinește în spațiul libertății interioare: „*Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti ție*” (Matei 6, 17-18). Postul devine astfel o cale spre întâlnirea de taină cu Dumnezeu, în adâncul omului, dincolo de valurile zgomotoase ale lumii, o rugăciune a întregii ființe, în care mintea, simțirea și voința intră în echilibru și caută să ajungă în armonie cu luminile cerești. În căutarea unor definiții cât mai cuprinzătoare ale rostului nostru pe pământ, filosofii și teologii încearcă răspunsuri la întrebări precum: Cine suntem, de unde venim, încotro mergem? Sau la întrebarea tulburătoare a Psalmistului: „*Ce este omul că-Ți amintești de el? Sau fiul omului că-l cercetezi pe el?*” (Psalm 8, 4). Omul: ființă gânditoare, ființă socială, ființă eclezială, ființă rugătoare... Și încă: omul - ființă postitoare. Viețile noastre personale au nevoie de puterea binefăcătoare a jertfei, așa cum este nevoie, atât în familie, cât și în societate, de biruință asupra egoismului și îndreptării de sine. Postul, ca jertfă liber asumată și exercițiu de luptă cu propria noastră închidere în sine, are o dimensiune spirituală, pe verticala mântuirii, dar și o latură socială, comunitară. În stare de post cu gândul, cu cuvântul și cu faptele, descoperim noi dimensiuni în relația noastră cu ceilalți oameni și realizăm câtă nevoie avem de harul lui Dumnezeu. Atunci curge viața noastră, când devenim conștienți de greșelile și neputințele noastre, fără disperare, fără minciună și fără autosuficiență. Multe dintre crizele lumii de azi s-ar atenua sau ar deveni istorie, dacă oamenii și-ar activa, conștient și responsabil, vocația de ființe postitoare. Postul ne călăuzește spre rostul nostru final. Cu inima golită de orice formă de semeție a sinelui, începem a posti cu bucurie, după cuvântul Mântuitorului, care ne avertizează să nu fim triști, precum fățarnicii, așteptând aprecieri sau recompense vizibile din partea celor din jur, ci să intrăm în comuniune directă cu Dumnezeu, Care vede în ascuns și care ne va răsplăti eforturile spre desăvârșire. Împreună cu rugăciunea curată, pornită din cămara inimii, postul ne arată, la rândul său, o cale spre intimitatea noastră cu Dumnezeu. Ajungem astfel în comuniune cu El dacă renunțăm, de bunăvoie, la atracțiile belșugului de mâncare, băutură și plăceri ale vieții, ghidate după consumul celor materiale, orientându-ne mintea și inima către Cer (Ioan 4, 24). Amin.

Postirea este un exercițiu de a rămâne Biserica Mântuitorului Iisus Hristos. Nu este vorba doar de mâncare sau de băutură, ci de a redescoperi echilibrul ca societate, agresată de politic și stimulată în răutate de tot ceea ce înseamnă viața. A posti înseamnă mai ales a ne redescoperi ca oameni. Este momentul oportun să ne aducem aminte cât de importantă ne este calitatea curajoasă de nemuritori. Numai rugăciunea și răbdarea pot înfrunta fractura de sens în care ne zbatem. A posti înseamnă să dezvoltăm valorile și să le creștem ca atare. Pentru că postirea nu-i doar despre produsul din raft ori despre orele dedicate rugăciunii, ci despre efortul de a ne redescoperi ca oameni. Orice efort de postire ar trebui să confirme iubirea lui Hristos pentru lume. A posti înseamnă a te posta de partea lui Hristos. Iar El, ne-a spus din prima săptămâna de postire, în care am renunțat la carne, că este cu flămânzii, însetații, cei goi și înstrăinați, cu cei întemnițați. Orice efort de postire ar trebui să confirme iubirea lui Hristos pentru lume, pentru oameni. Postul este un mijloc spiritual, o treaptă, o etapă, un urcuș duhovnicesc ce realizează un început, dar trebuie să asigure o continuitate, o permanență, în viața noastră, zilnică, cotidiană. Postirea, înseamnă: a ierta acolo unde te-ai mâniat, a iubi acolo unde ai urât, a ajuta acolo unde ai fost indiferent, a sprijini acolo unde ai fost insensibil, a asculta acolo unde ai fost surd și arogant, a cerceta acolo unde ai fost ignorant, a te pocăi acolo unde ai păcătuit, a-ți cere iertare acolo unde ai greșit, a îmbărbăta acolo unde ai descurajat, a compătimi acolo unde ai criticat, a îngădui acolo unde ai judecat. Postirea mai înseamnă: a vindeca și tămădui acolo unde ai asuprit, a mărturisi adevărul acolo unde ai propovăduit minciuna, a fi sincer acolo unde ai fost ipocrit, a încuraja acolo unde ai ridiculizat, a fi blând acolo unde ai fost aspru, a fi deschis acolo unde ai fost ironic, a face bine acolo unde ai făcut rău, a face milostenie acolo unde ai fost lacom și zgârcit, a plânge cu cel ce plânge, a te ruga cu cel ce se roagă, a te bucura cu cel ce se bucură; într-un cuvânt: a-ți veni în propria și autentică ta fire. Postul și postirea trebuie, neapărat să schimbe, să transforme ceva, esențial și fundamental, în viața noastră. Adică să convertească firea, ființa și persoana noastră cea decăzută, alterată de păcat și afectată ori copleșită de patimi, transfigurând, deci, viața noastră pământească și vremelnică, într-una cerească și veșnică, de aici și de acum, lipsită de coroziune și patimă.

Cum sunt rânduite posturile?

Postul a fost rânduit de Dumnezeu în rai, imediat după crearea omului, când a interzis protopărinților să mănânce „din pomul cunoștinței binelui și răului” (Facere 2,17). În Vechiul Testament sunt amintite multe situații de postire. Iisus Hristos, Care a venit să împlinească Legea (Matei 5, 17), a validat postirea întâi prin exemplul Său, când a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți (Matei 4, 2), și după aceea prin învățătura Lui: „Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii” (Matei 6,16). În altă parte a întărit că: „acest neam de demon nu iese decât cu rugăciune și cu post” (Matei 17, 21). Tot ceea ce Hristos a învățat prin cuvintele și prin viața Sa divino-umană, urmează întotdeauna și continuă să urmeze nezdruncinat Biserica. Sfinții Apostoli și primii creștini țineau porunca postirii cu sfințenie. Amin